

Spațiul cultural german a găzduit la Bod Hamburg și Wuppertal expoziția „De la Cranach la Monet” (16 octombrie 1993—10 aprilie 1994), iar la Frankfurt pe Main expoziția „Tezaure din 6000 de ani ale trecutului istoric românesc” (28 ianuarie — 17 aprilie 1994). Prima expoziție a fost organizată de Muzeul Național de Artă, în colaborare cu muzeele germane de la Bod Hamburg și Wuppertal, iar cea de-a doua — prin colaborare — de către Muzeul Național de Istorie a României (împreună cu alte șapte mari muzee din țară) și Muzeul Arheologic din Frankfurt pe Main.

Redăm în continuare spicuri din presa germană referitoare la cele două expoziții, pe care le-am primit prin amabilitatea Ambasadei României de la Bonn.

Afluența presei a fost enormă încă înainte de vernisajul oficial al expoziției „Capodopere ale artei universale din Muzeul Național de Artă din București. De la Cranach la Monet”, consemnează ziarul „Luttringnauser anzeiger” (27 ianuarie 1994). Încă de la deschiderea sa la Wuppertal (la care au asitat aproximativ 2000 de persoane) și din primele zile de la inaugurare (în prima săptămână s-au înregistrat 10 000 de vizitatori), această expoziție, ca și cea de arheologie de la Frankfurt, a intrat în atenția celor mai importante cotidiane, posturi de radio și televiziune reviste, atât din Germania, cât și din alte țări. În cele mai multe din articole, care îi sunt consacrate, și această manifestare culturală este pusă în legătură cu deschiderile politice înregistrate în România după 1989. Astfel, în publicația elvețiană „Die Weltwoche” se arată: după perioada în care „cortina de fier” a despărțit România de Europa, după cotitura din 1989, România a început un intens schimb cultural. Relațiile care legau România cu Europa, din punct de vedere cultural și politic, au fost reînnoate.

Intrarea în „casa europeană” atât de dorită de România nu putea fi mai bine pregătită decât prin intermediul acestor „maestrii ai diplomației, care sunt artiștii”.

Semnificația europeană a acestei manifestări este, de asemenea, remarcată de majoritatea publicațiilor: ca „un fel de galerie Louvre”, caracterizează expoziția ziarul „Aachener Wochszeitung” sub titlul „Comori din București”, și, în același timp, ca o „expoziție de vârf” în Germania o denuște „Westfallische Zeitung”. Acest ziar, unul din cele mai importante din vestul Germaniei, consacră un ciclu de articole expoziției românești, în care se arată că „interesul publicului este enorm”, că ea reprezintă „un punct de vârf al anului cultural 1994”. Descriind cozile care se formează la intrarea în expoziție, ziarul se referă și la măsurile de securitate deplină care îi sunt asigurate.

Un alt ziar important, „Westdeutsche Zeitung”, este de părere că această expoziție va conferi „o nouă faimă” colecțiilor Muzeului Național de Artă din București, considerate a fi, după părerea cronicarului de specialitate al ziarului „Rurberher nachrichten”, unele din „cele mai importante din sud-estul Europei”.

Alte caracterizări: „un eveniment artistic” („Wuppertal Magazin”), „o varietate fantastică” („Westfälische Rundschau”), „o expoziție senzațională” („Bergische Blätter”), „o călătorie prin marile epoci ale istoriei artei europene” („Rhein-Zeitung”), „o minune de la București” („Kolner Stadt-Anzeiger”).

Marile publicații și cotidiane germane au făcut loc, în paginile lor, rezervate, de obicei, unor evenimente artistice de excepție, prezentării expoziției românești

de la Wuppertal. Astfel, „Welt am sonntag” recomandă cititorilor săi vizitarea colecțiilor de artă din București, iar „Frankfurter Allgemeine Zeitung” remarcă deosebitele calități documentare ale catalogului expoziției, realizat în excelente condiții grafice. „General-Anzeiger” amintește faptul că expoziția este frecventată și de grupuri de vizitatori din marile orașe ale Europei, ea reprezentând un „exemplu convingător al schimburilor culturale vest-est”. Cunoscuta revistă „Stern” se referea la colaborarea internațională prin care s-a realizat restaurarea unora din picturi. „Schwabische Zeitung” considera că vizitatorii expoziției simt ceva din „parfumul Louvre-ului”, iar revista de specialitate „Spektrum” pronostichează că expoziția românească de la Wuppertal „va stârni o deosebită considerație” în Germania.

* * *

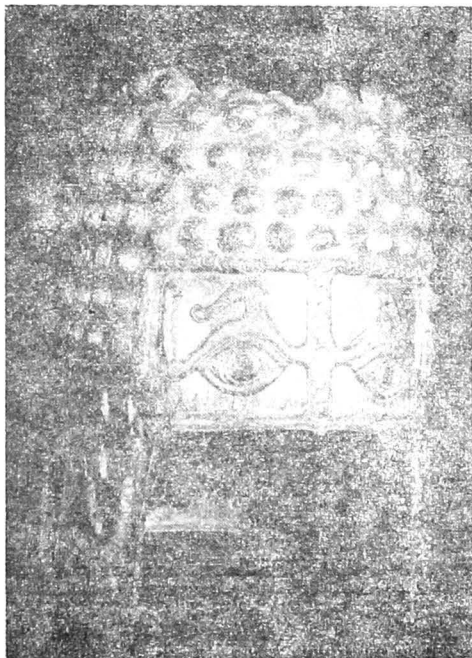
La scurtă vreme de la deschiderea la Frankfurt/Main expoziția „Tezaure de 6000 de ani, ale trecutului românesc” se profilează ca manifestarea culturală românească cea mai intens mediatizată, în ultimii ani, în R.F. Germania. Cele mai importante cotidiane, posturi de televiziune și radio din R.F. Germania, publicații de specialitate nu numai din aceasta țară relatează pe larg atât despre conținutul expoziției, caracterul său de excepție, cât și despre impactul pe care îl are asupra realizării unei imagini realiste, echilibrate a României în străinătate.

Cotidianul „Frankfurter Rundschau” (februarie) exprima opinia după care publicul german se poate convinge de faptul că această expoziție, considerată drept „o senzație arheologică” demonstrează că România nu constituie „casa săracilor” din Europa, ci o țară care, de-a lungul istoriei, a constituit unul din „centrele culturale ale continentului”,

Vas din cultura Cucuteni, descoperit la Trușești, jud. Botoșani, secolul IV î.e.n.

Coif de aur descoperit la Poiana Coșofe-nești, jud. Prahova, secolul IV î.e.n.

În mod evident, asemenea manifestări culturale contribuie la corectarea unei „imagini deformate” a României în Germania. „Frankfurter Neue Presse” (29 ianuarie) scrie: „România traversează în această perioadă... profunde și radicale transformări în ceea ce privește situația sa socială și politică. Urmare: România, o țară de cultură veche, confruntată cu probleme economice, își afirmă identitatea”. Sub titlul „Aurul din Carpați”, prestigiosul cotidian „Frankfurter Allgemeine Zeitung” (28 ianuarie) consemnează faptul că expoziția oferă „o perspectivă asupra bogăției culturale a țării dintre Dunăre, Carpați și Marea Neagră”, iar pe baza poziției sale geografice, România a devenit, de-a lungul secolelor, un punct de întâlnire a culturilor. „Die Welt” (5 februarie) arată că expoziția, de un interes deosebit atât pentru marele public, cât și pentru specialiști, demonstrează pregnant că teritoriul locuit de poporul român a constituit, încă din antichitate, un „centru” cultural al Europei.

De remarcat este și faptul că o serie de publicații, precum „Der Spiegel” și „Bild”, care, în mod curent, nu consemnează decât manifestări culturale de excepție, relatează despre expoziția arheologică românească.

Dintre opiniile consemnate de alte ziare, le menționăm pe acelea după care expoziția oferă o călătorie prin „perioadele de strălucire nu numai ale istoriei culturii românești, ci și ale celei europene”, ea constituind „cea mai frumoasă și mai semnificativă expoziție organizată de muzeul din Frankfurt” („Offen-Bacher Post” — 7 februarie). Publicația „Neur Frankfurter Presse” (28 ianuarie) arată că multe din exponate oferă „un exemplu rar în arta lumii care s-a păstrat peste milenii”. „Niciodată până acum nu au fost expuse în străinătate asemenea tezaure ale vechii arte românești, de o asemenea calitate și într-un asemenea număr” scrie „Kirchen Zeitung” (nr. 4 — 1994). Aceeași publicație arată că este vorba de „o expoziție unică în Europa”. Expoziția arheologică românească de la Frankfurt constituie „un simbol al unei culturi, care a marcat Europa, în mod hotărâtor, în epocile următoare („Tat Zeitschrift”). Opinii similare sunt exprimate și de publicațiile „Damals” („expoziția conduce prin istoria culturală unică a României”), „Rhein Main Actuel” („o bogăție culturală inestimabilă”). Referindu-se la rolul jucat de teritoriul locuit de poporul român în istoria culturală a Europei, „Rhein-Zeitung” (31 ianuarie) îl definește ca „un creuzet de culturi”.

Revista de specialitate „Art” (2/94) consideră că expoziția are un caracter „spectacular”, iar unele exponate produc „o impresie de monumentalitate”. În încheierea acestei treceri în revistă cu caracter selectiv, care se referă doar la comentariile apărute în primele 12 zile de la deschiderea expoziției, mai amintim opinia exprimată de ziarul „Mannheimer Morgen” după care este vorba de „un spectacol unic în Europa al trecutului românesc”.

Este de menționat că marea majoritate a mediilor germane subliniază faptul că expoziția constituie rezultatul colaborării, de peste 3 ani, dintre specialiștii români și germani.

Puncte de vedere interesante în legătură cu semnificațiile, inclusiv pe plan politic, ale expoziției sunt consemnate de H. Spiegel în unul din cele mai importante cotidiane germane, „Frankfurter Allgemeine Zeitung” (14 februarie). Se accentuează asupra faptului că, spre deosebire de alte manifestări românești similare din anii trecuți, această expoziție ilustrează „într-o măsură mai mare, relațiile culturale complexe, care au legat actualul teritoriu al României cu diferite zone ale continentului încă din cele mai vechi perioade, exprimându-se, în felul acesta, vocația general europeană a României”.

Zeci de mii de vizitatori așteaptă cu emoție să cunoască România prin expozițiile ei din Germania. La acestea se face azi coadă între 2—4 ore numai pentru a cunoaște direct izvoarele unei istorii și arte de cel mai înalt nivel.